

EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ TEISME NAGRINĖJAMOS BYLOS SANTRAUKA

Bylos pavadinimas:	Gimžauskė prieš Lietuvą
Bylos numeris:	Nr. 17912/24
Konvencijos straipsniai:	8 straipsnis (teisė į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą)
Perduota Lietuvos Vyriausybei:	2026-01-21
<i>Faktinių aplinkybių, skundų ir bylos dalyko santrauka.</i>	
Pareiškėja, remdamasi Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – Konvencija) 8 straipsniu (teisė į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą), skundžiasi, kad Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas) sprendimas atsisakyti jai pakeisti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje šeimos susijungimo pagrindu ir draudimas atvykti į Lietuvos Respubliką 2,5 metų dėl to, kad ji kelia grėsmę Lietuvos nacionaliniam saugumui, atima galimybę išsaugoti jos šeimą. 2019 m. rugsėjo 13 d. Druskininkuose (Lietuvoje) pareiškėja, Baltarusijos pilietė, sudarė santuoką su Lietuvos piliečiu N.G. Sutuoktiniai gyveno dviejuose miestuose – Gardine, Baltarusijos mieste prie Lietuvos sienos, kur pareiškėja 24 metus dirba pardavimų ir rinkodaros skyriaus vedėja Baltarusijos Respublikos valstybinėje televizijos ir radijo bendrovėje „Grodno“, ir Druskininkuose (Lietuvoje). Nuo 2020 m. Migracijos departamentas pareiškėjai išdavė 2 leidimus laikinai gyventi. 2023 m. gegužės 21 d. pareiškėja Migracijos departamentui pateikė prašymą pakeisti leidimą laikinai gyventi šeimos susijungimo pagrindu. 2023 m. rugpjūčio 11 d. sprendimu Migracijos departamentas pažymėjo, kad pareiškėja Baltarusijos valstybinėje televizijos ir radijo bendrovėje „Grodno“, vienintelėje pareiškėjos darbovietėje, dirba net 24 metus, o tai reiškia, jog ji yra nuolanki ir lojali minėtos Baltarusijos valstybinės televizijos ir radijo bendrovės darbuotoja, užmezgusi ilgalaikius darbinius ryšius su minėtoje bendrovėje įdarbintais asmenimis. Migracijos departamentui priėmus sprendimą atsisakyti pakeisti leidimą laikinai gyventi, pareiškėjos sutuoktinis N.G. gali apsigyventi Baltarusijoje kartu su savo sutuoktine (pareiškėja) bei išsaugoti teisę į šeimos susijungimą. Migracijos departamentas padarė išvadą, kad pareiškėjos asmeninis interesas šeimos susijungimo pagrindu gyventi Lietuvoje negali būti pripažįstamas prioritetiniu ir labiau reikšmingu nei Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo užtikrinimas. Galiausiai Migracijos departamentas pažymėjo, kad pareiškėja Migracijos departamentui pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis apie valstybes, kuriose ji lankėsi ar gyveno išduoto leidimo laikinai gyventi laikotarpiu (konkrečiai, pildydama prašymą pakeisti leidimą laikinai gyventi pareiškėja nenurodė, kad periodiškai lankėsi Baltarusijoje). 2023 m. rugpjūčio 16 d. Migracijos departamentas pareiškėjai nustatė 2,5 metų draudimo atvykti į Lietuvos Respubliką laikotarpį, be kita ko, pažymėjęs, kad šeima galėjo gyventi pareiškėjos kilmės valstybėje (Baltarusijoje). 2023 m. lapkričio 15 d. sprendimu Vilniaus apygardos administracinis teismas atmetė pareiškėjos skundą dėl pirmiau minėtų Migracijos departamento 2023 m. rugpjūčio 11 d. ir 2023 m. rugpjūčio 16 d. sprendimų. Teismas pažymėjo, kad neatsižvelgiant į tai, kokias pareigas Baltarusijos valstybės institucijose ir įmonėse asmenys eina, jų patikimumas ir lojalumas yra kontroliuojamas Baltarusijoje, kurios režimas priešiška nusiteikęs Lietuvos atžvilgiu. Teismas atkreipė dėmesį, kad	

EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ TEISME NAGRINĖJAMOS BYLOS SANTRAUKA

juo labiau pareiškėja nėra visiškai eilinė darbuotoja, ji yra Baltarusijos Respublikos televizijos ir radijo bendrovės „Grodno“ (Baltarusijos valstybės įmonės) pardavimų ir rinkodaros skyriaus vedėja 24 metus. Teismas taip pat nurodė, kad pati bendrovė yra susijusi su žiniasklaidos priemonėmis, per kurias režimas daro įtaką žmonėms ir skleidžia savo propagandą. Vilniaus apygardos administracinis teismas pažymėjo, kad šiuo metu yra kardinaliai pasikeitusi geopolitinė situacija. Teismas sutiko su Migracijos departamento vertinimu, kad pareiškėjos asmeninis interesas gyventi Lietuvoje, socialiniai (šeiminiai) ir ekonominiai ryšiai negali būti pripažįstami prioritetiniais ir reikšmingesniais nei Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo užtikrinimas. Pasak teismo, atsisakymas išduoti pareiškėjai leidimą laikinai gyventi laikytinas proporcinga priemone. Teismas konstatavo, kad Migracijos departamento nustatytas 2,5 metų draudimo atvykti į Lietuvos Respubliką laikotarpis (perpus trumpesnis už maksimalų 5 metų laikotarpį) laikytinas proporcinga ir adekvačia priemone.

Galutine 2024 m. vasario 14 d. nutartimi, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) pareiškėjos apeliacinį skundą atmetė. LVAT pažymėjo, kad pareiškėjos sutuoktiniui neužkirstas kelias atvykti pas pareiškėją į Baltarusiją, be to, draudimas nėra įtrauktas atvykti ir apsigyventi kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos Sąjungai nepriklausančių valstybių, kuriose taikomas Šengeno acquis (Šveicarija, Norvegijos Karalystė, Lichtenšteinas, Islandija), teritorijoje.

Šioje byloje EŽTT vertins, ar buvo įsikišimas į pareiškėjos teisę į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą, kaip apibrėžta Konvencijos 8 straipsnio 1 dalyje. Jeigu taip, ar šis įsikišimas buvo „nustatytas įstatymu“, siekė teisėto tikslo ir buvo būtinas remiantis Konvencijos 8 straipsnio 2 dalimi. Konkrečiai, ar valdžios institucijos tinkamai įvertino pareiškėjos šeimos santykius ir ar jos įvertino poreikį apsaugoti Lietuvos nacionalinį saugumą pareiškėjos šeimos santykių kontekste. Bylos šalių prašoma informuoti EŽTT apie pareiškėjos dabartinę padėtį, įskaitant jos statusą Lietuvoje, ir bet kokius su pareiškėja susijusius procesus, jeigu tokių yra.